

ניסוח משפטי

תרגולים

בית הספר רייסמן
בית הספר האינטרנטי הראשון להכנה לבחינות הלשכה

תוכן עניינים

1.....מהי מטלת הניסוח

תרגול מס' 1

- 4.....א. עיון בחומרי חקירה מועד יוני 2019
8.....ב. בקשה לצו ביניים מועד יוני 2019
12.....ג. חוות דעת משפטית אזרחית מועד דצמבר 2017

תרגול מס' 2

- 16.....א. בקשה למעצר עד תום ההליכים מועד יוני 2018
20.....ב. בקשה לפטור מאגרה מועד אפריל 2019
24.....ג. חוות דעת משפטית מועד דצמבר 2018

תרגול מס' 3

- 28.....א. כתב תביעה בסדר דין מהיר מועד דצמבר 2017
32.....ב. תובענה לפסק דין הצהרתי מועד אפריל 2019

תרגול מס' 4

- 36.....א. תובענה מנהלית
39.....ב. בקשה למחיקה על הסף מועד דצמבר 2018

תרגול מס' 5

- 43.....א. בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ מועד יוני 2018
47.....ב. תובענה לסעד הצהרתי מועד דצמבר 2019
51.....ג. חו"ד על שחרור מייצוג מועד אפריל 2019

ניסוח מסמכים משפטיים

מהי מטלת הניסוח?

- ❖ מדובר בחלק הראשון של המבחן – חשוב **בהיבט המנטלי** להמשך המבחן.
- ❖ בבחינה ישנן שתי מטלות- מתוכן עליכם לבחור מטלה אחת לפתור.
- ❖ משקל המטלה הוא **20 נקודות** מתוך הבחינה
- ❖ הזמן המוקצב לכתיבתה הוא **45 דקות** (לא כולל תוספות זמן לבעלי התאמות)
- ❖ המקום המוקצב לכתיבתה הוא **שני עמודי שורות-בנוסף חשוב מאוד לא לדלג שורות סתם כשורות רווח**
- ❖ סוגי המטלות בדרך כלל מתחלקות **לשתי קבוצות עיקריות:**

1. חופשיות – ללא הסדרה נורמטיבית המכתיבה את המבנה המדויק של המסמך (חו"ד, מכתב, חוזה)
2. מובנות – מוסדרות בחוק הן מבחינת סדרי הדין הקשורים בהן והן מבחינת צורתן (כל כתבי בי הדין למיניהן)

- ❖ היבט מנטלי (להכנס לראש של הבודק)
- ❖ אל דאגה- מטלות מהסוג הזה עשיתם כבר אין ספור פעמים במהלך התואר ובהתמחות – **לבוא בביטחון!**
- ❖ מדובר במטלת **ניתוח** – ופחות בניסוח.
- ❖ את המטלה ניתן לפתור **ללא ידע נוסף**, לכן, הידע והכלים שאתם רוכשים בתחום הדיוני והמהותי זה בונים.
- ❖ יש חשיבות **לכתב יד קריא** – מומלץ לתרגל את הכתיבה הפיזית במהלך הקורס בתרגולים אותם תפתרו- אנחנו לא רגילים לכתוב פיזית אלא להקליד, תרגול הכתיבה בהיבט הפיזי חשובה ובאה לידי ביטוי גם בהיבט הזמנים וגם בהיבט כתב יד קריא.
- ❖ הבנה כי המפתח להצלחה מצוי דווקא במקורות המשפטיים – בדין.

ניקוד המטלה וחלוקתה

בדיקת מטלת הניסוח מתבצעת על בסיס 3 ממדים, כאשר לכל אחד מהממדים ישנם קריטריונים שונים לבדיקה ולחלוקת הניקוד:

1. ממד הארגון – 4 נקודות. הפרמטרים הנבדקים בממד זה הם:

- א- השילוב בין הדין ל"קייס" באופן מסודר (ייתכן שפרמטר זה נבדק גם כחלק מממד התוכן).
- ב- רצף לוגי:
- ג- יש לדון בעובדות ברצף **כרונולוגי**.
- ד- כתיבת הטענות משפטיות **לפי עוצמת הטענה** וחשיבותה, לפי הסדר הנדרש בדין או לפי סדר קרות האירועים.
- ה- **כותרות ביניים** – הופך את הטקסט למסודר יותר, מובן יותר לבודק – פרמטר אשר עשוי לסייע לגרוף ניקוד גם בממד התוכן.
- ו- **חלוקה לפסקאות ממוספרות** – המספור רציף גם במעבר בין כותרות שונות **המספור ממשיך** ולא מתחיל מחדש לאחר כל כותרת.
- ז- **מעבר הגיוני בין פסקאות** על ידי קישור נכון – זאת תוך שמירה על נושא אחד לכל פסקה. כלומר, כתיבת הפסקאות באופן בו לכל פסקה נושא/סוגייה, תוך מעבר הגיוני בין פסקה אחת לאחרת. (לחשוב על מי שיושב לקרוא)
- ח- שימוש **במשפטי פתיחה וסיכום** – בתחילת המסמך יש לעשות שימוש במשפט פתיחה אשר מבהיר מהי מטרת המסמך (משתנה בין מסמך למסמך). בסוף המסמך יש לעשות שימוש במשפט סיכום אשר מאגד לתוכו את מטרת המסמך בשנית.
- ט- הקפידו על **מסמך נקי** ושמרו על מבנה טוב הכולל: התחלה, אמצע וסוף. חשוב לשמור על מבנה הכולל מבוא, כותרות וכותרות משנה, חתימה ומספור העובדות. מסמך מאורגן יותר נעים, ברור, ומהיר לבדיקה על ידי הבודק.

2. ממד הלשון – 4 נקודות. הפרמטרים הנבדקים בממד זה הם:

- א- שימוש **במונחים מדויקים**, שפה תקינה, תוך הימנעות ממונחים בארמית (אלא אם כן אתם בטוחים במשמעותם ובהקשרם הנכון).
- ב- יש **להימנע מראשי תיבות** ומקיצורים לא ברורים, לדוגמא: בית המשפט (ולא ביהמ"ש), על ידי (ולא ע"י), כמו כן (ולא כ"כ), תום לב (ולא תו"ל), משא ומתן (ולא מו"מ) ועוד.
- ג- יש לשמור על **עקביות ואחידות מונחים** לאורך המסמך – מהם המונחים האפשריים ובאיזה הליכים (טבלה).
- ד- כתיבה **בגוף שלישי**.
- ה- **שפה** – ברורה ובהירה, מחד לא שפת דיבור וסלנג ומאידך לא שפה גבוהה מדי אשר תסרב את הבודק ותוריד את הסיכוי להבנת הטיעון. שפה מליצית הופכת את התוכן לעיתים למגוחך ומובילה לטעויות מיותרות.
- ו- שימוש **במשפטים קצרים** ולא מסורבלים – כתיבה עניינית וקולחת.
- ז- ככל שהמשפט מסורבל – כך הקורא יאלץ לשוב ולקרוא אותו בשנית. אנחנו כמובן לא רוצים לעצבן אותו ☹️.

3. ממד התוכן – 12 נקודות. זהו הממד העיקרי וליבת המטלה.

ממד התוכן נבדק תוך בחינת הפרמטרים הבאים:

א- יישום

- ✓ יש לטעון טענות משפטיות תוך התייחסות למקורות המשפטיים הרלוונטיים ויישומם על עובדות המקרה, תוך הבחנה בין עיקר לטפל.
- ✓ יש להקפיד לשמור על מבנה מסמך הנדרש על פי החוק.
- ✓ בכתיבת היישום, יש להפנות למקורות משפטיים כמו פסיקה וחוק לפי כללי הציטוט האחיד.
- ✓ יש לעשות שימוש בכל העובדות הרלוונטיות ורק בהן.
- ✓ יש להפנות לצירוף מסמכים ותצהיר במקרה הצורך, לפי העניין.

ב- תוכן מובנה וברור

- ✓ יש לשמור על טיעון מרכזי וברור, במטרה להביא את הבודק לזיהוי באופן מהיר תוך הבנה כי נגעתם בסוגיה הרלוונטית.
- ✓ הסברים וטיעונים הגיוניים ומשכנעים.
- ✓ אל תתפזרו- התמקדו בנושא ובעובדות הנתונות, היצמדו לטקסט ואל תוסיפו נתונים.
- ✓ הקפידו על ניסוח ענייני, ללא הבעת רגשות ועמדות אישיות.

ג- מונחים

- ✓ תובע ← נתבע – בכל תביעה אזרחית
- ✓ מבקש ← משיב – בכל בקשות הביניים למיניהן, אזרחי, מנהלי ופלילי (בפלילי- המדינה = המבקשת/ המשיבה).
- ✓ עותר ← משיב – בכל העתירות למיניהן: מנהלי- עתירה מנהלית, עתירה לבג"ץ = עתירה למתן צו על תנאי, פלילי- עתירה לגילו ראייה. עתירה = עותר ומשיב.
- ✓ מערער ← משיב – בכל סוגי הערעורים, אזרחי, מנהלי (כולל ערעור מנהלי) ופלילי (המדינה = המערער/ המשיבה).
- ✓ עורר/ת ← משיב/ה – ערר על מעצרים.
- ✓ חייב ← זוכה – התנגדויות בהוצל"פ וטענת פרעתי בהוצל"פ.

תרגול מס' 1

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

שאלה מספר 2:

בקשה לעיון בחומר חקירה

סנדרה אמת היא אמנית רחוב ותיקה הפועלת בכל רחבי הארץ, ובעיקר בצפון. ציורי הקיר שלה מאוד צבעוניים ובסגנון מיוחד המוכר לרבים. בחודש פברואר הוגש כתב אישום נגד סנדרה בגין הסתה לאלימות, עבירה לפי סעיף 2144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שעונשה הוא עד 5 שנות מאסר (ת"פ 555-02-19), ההליך מתנהל לפני כב' השופטת חדד). בכתב האישום נטען כי סנדרה ריססה בערב ראש השנה העברי (9.9.2018) ציור קיר (גרפיטי) על דלת הכניסה לסניף עכו של בנק "הכספים". בציור מופיעים בכירים בבנק כחזירים המובלים לגיליוטינה לצורך עריפת ראשם.

כשסנדרה פנתה אלייך כדי שתייצגי אותה בהליך הפלילי, היא סיפרה: "לא ציירתי את הגרפיטי הזה, נשבעת! אני יודעת במה מדובר כי אנשי הבנק מחקו אותו רק אחרי החג, אז הוא נשאר כמה ימים וראיתי אותו במקרה כשהלכתי לבקר חברה, אבל זה הכול. זו לא עבודה שלי! מישוהו ניסה לחקות אותי! דווקא יצא לו לא רע בכלל... בכל אופן, בכלל לא הייתי ליד הבנק באותו לילה. אחרי ארוחת החג אצל ההורים שלי שגרים בחיפה נסעתי הביתה והלכתי ישר לישון. אבל מי יאמין לי שהייתי בבית לבדי?!"

בסוף חודש מרץ 2019 התקיים דיון הקראה ובו כפרה סנדרה בהאשמות. בדרך חזרה מהדיון עברת ליד הסניף וראית שבכניסה מוצבת מצלמת אבטחה הפונה לרחוב. בשיחה עם מנהל הסניף הוא אמר: "המצלמה מקליטה 24 שעות ביממה את הכניסה לסניף. בוודאי! אבל אני לא מוכן שתצפי בקלטת מאותו לילה. מה פתאום שאעזור למי שללא ספק פגעה בבנק?"

ביום 1.4.2019 שלחת לפרקליטות מכתב וביקשת לקבל העתק מקלטת ליל האירוע כדי לבסס את טענתה שלא הייתה במקום. שבועיים לאחר מכן, ביום 14.4.2019, השיבה הפרקליטה המטפלת עו"ד צאלח כי המדינה אינה מחזיקה בקלטת ולכן לא מדובר בחומר חקירה שהחוק מחייב למסור. כשהתקשרת לעו"ד צאלח וביקשת שתשיג את הקלטת מהבנק, היא סירבה. לא נותרה לך ברירה אלא לפנות לבית המשפט. לאחר התלבטות החלטת לפנות לבית המשפט לפי סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 ולא לפי סעיף 108 לחוק זה.

יש לנסח בקשה לבית משפט לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, שיורה למדינה לאתר את הקלטת מליל האירוע ולאפשר לך להעתיקה. בבקשה יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. על הבקשה להפנות אליהם וליישם. יש להניח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. במקרה שיש לתמוך את הבקשה במסמכים יש לציין אותם, אך אין לנסח את המסמכים עצמם. הבקשה מוגבלת לשני עמודים.

סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 - עיון בחומר החקירה: "הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, [...] לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו";

ע"פ 4765/98 אבו סעדה נ' מדינת ישראל (1999): "זכות הנאשם לפרוס את הגנתו בבית המשפט היא זכות יסוד. מכוחה – כפי שאף מפורט בסעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 – זכאי נאשם לעיין בכל חומר החקירה שנאסף נגדו והנוגע לאישום."

בש"פ 2043/05 מדינת ישראל נ' זאבי (2005): "בגדר סיווג החומר לחומר חקירה ולחומר שאיננו כזה משום העדר חשיבותו להגנת הנאשם, ניתן משקל לפוטנציאל הפגיעה האפשרית בערכים מוגנים, הכרוך בהצגת ראיה שאינה מועילה לקיום משפט הוגן. במצב שבו, מצד אחד, הראיה אינה מועילה לקיום משפט הוגן, ומצד שני, הצגתה עלולה לגרום פגיעה בלתי ראויה באדם או בערך ציבורי חשוב תימנע חשיפתו של החומר לעיון."

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

בש"פ 6871/16 **דיסי נ' מדינת ישראל** (2016): "נקבע בפסיקה, כי יש לבחון בידי מי נמצא החומר המבוקש – אם מדובר בחומר המצוי בידי התביעה, ההנחה הניתנת לסתירה כי מדובר בחומר חקירה. ככל שמדובר בחומר שאינו בידי התביעה, הנטייה לקבוע כך תפחת, על אף שייתכנו מצבים שבהם גם חומר כזה יוגדר כחומר חקירה – מקום בו החומר נוגע לליבת המחלוקת והוא צריך להיות בידי התביעה ובשליטתה."

בש"פ 8762/18 **שם טוב נ' מדינת ישראל** (2019): "ככלל, נקבע כי יש למסור לעיון הנאשם כל 'חומר חקירה' שהוא רלוונטי לאישום ועשוי להועיל להגנתו, וכן כי יש לפרש את המונח 'חומר חקירה' ואת תחולתו באופן רחב, הכולל אף ראיות השייכות לפריפריה של האישום."

לידיעתכם, מדבקת הזיהוי הינה לשימוש פנימי ואינה מוצגת לבודק המטלה, לתשומת לבך!

חל איסור לכלול בגוף התשובה פרטים מזהים כלשהם.

ב ה צ ל ח ה !

[illegible]

לשימוש הועדה הבוחנת:

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

מדבקת זיהוי

מבחן הסמכה - חלק ראשון - מטלת כתיבה – קיץ 2019

ענה על שאלה אחת בלבד מבין השאלות שלפניך.

שאלה מספר 1:

בקשה לצו ביניים בערעור מינהלי

פלוגית היא אזרחית צרפת אשר נישאה במרסיי לאזרח ישראל פלוני בחודש ינואר 2016. לאחר החתונה המרגשת נכנסה פלוגית לישראל, לצד בעלה הטרי, באשרת תיירת. בסמוך לכך הגיש פלוני בקשה ללשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים להסדיר את מעמדה מכוח נישואיהם (פלוגית אינה יהודייה ולכן חוק השבות אינו חל עליה). הבקשה התקבלה. פלוגית קיבלה אשרת תיירת למשך 6 חודשים, ולאחר מכן הוכרה כתושבת ארעי וקיבלה תעודת זהות זמנית שאותה עליה לחדש מדי שנה (עד שתקבל מעמד של קבע כעבור 4 שנים).

בחודש מאי 2017 נולד בנם של פלוני ופלוגית כשהוא סובל ממחלה נדירה. התינוק אזרח ישראל כמובן אף הוא. בני הזוג הקדישו את כל זמנם והאנרגיות שלהם לטיפול בתינוק, ולכן שכחו לקבוע תור לצורך חידוש התעודה הזמנית. מכיוון שלא הוגשה בקשה לחידוש התעודה, סגרה הפקידה בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה את התיק והודיעה לבני הזוג שפלוגית חייבת לעזוב את ישראל בתוך 30 ימים.

בני הזוג חוששים כי גירושה של פלוגית, ולו באופן זמני, יפגע בבנם. מעבר לכך שלא ניתן להסביר לתינוק לאן נעלמה אימו, במקרה דנן פלוגית היא היחידה שמלווה אותו באשפוזים ובבדיקות היות שפלוגית היא המפרנס היחיד של המשפחה ואין להם כל מקור עזרה נוסף, כגון חברים או משפחה. מהצוות הרפואי כמובן שלא ניתן לדרוש שיפנה זמן כדי לדאוג לתינוק מעבר לצרכיו הרפואיים, ודאי בהינתן העומס בבתי החולים הציבוריים.

על החלטת רשות האוכלוסין וההגירה הגישו בני הזוג ערר ובקשה לצו ביניים לבית הדין לעררים בירושלים הפועל מכוח חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (ערר (י-ס) 18-111). בעקבות זאת הוציא בית הדין צו ביניים שאין לנקוט צעדי הרחקה נגד פלוגית עד להכרעה בערר. כאשר בסופו של דבר הערר נדחה, צו הביניים פקע. מכאן שכיום מצויה פלוגית בישראל תחת חשש גירוש.

כעורך הדין של בני הזוג, אתמול הגשת עבורם ערעור לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לערעורים מינהליים (עמ"נ 5555-04-19). ערעור זה תוקף את פסק הדין שנתן בית הדין בירושלים.

יש לנסח בקשה למתן צו ביניים שימנע את גירושה של פלוגית עד להכרעה בערעור. הניחו כי העתקי ההחלטה של רשות האוכלוסין, הערר שהוגש לבית הדין והחלטות בית הדין צורפו לערעור עצמו, כך שאין צורך לצרף אותם כנספחים לבקשה וניתן להסתפק בהפניה אליהם.

בבקשה לצו יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. על הבקשה להפנות אליהם וליישם. יש להניח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני.

יש לציין את הפרטים העובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום ההכרחי.

הבקשה לצו מוגבלת לשני עמודים.

סעיף 9 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000: "בית משפט לעניינים מינהליים רשאי, בכל שלב של הדיון, ליתן צו ביניים בתנאים שיקבע".

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

מתוך בר"מ 2315/15 ואן קול נ' מדינת ישראל: "כידוע, כאשר עומדת על הפרק בקשה למתן צו ביניים שומה על בית משפט הדן בבקשה לתת דעתו לשני שיקולים רלוונטיים: סיכויי העתירה להתקבל, ומאזן הנוחות בנסיבות העניין. [...] היחס בין שני השיקולים הללו הוא של "מקבילית כוחות": ככל שסיכויי הערעור נמוכים כך למאזן הנוחות משקל גדול יותר, ולהיפך."

מתוך עע"מ 5639/09 צ'רניקוב נ' משרד הפנים: "המבקש שהה בישראל כדין משנת 2004 עד שנת 2008, ולאחר מכן, במהלך כל תקופת ההליכים המשפטיים שהתנהלו בעניינו במסגרת צו ביניים שניתן אשר מנע את הרחקתו. בשלב זה, ממתין עניינו של המבקש לבירור בערעור. למבקש זכות דיונית להיות נוכח במהלך ערעורו, אלא אם כן קיימת עילה מיוחדת הקשורה באינטרס ציבורי רב חשיבות הגוברת על זכות דיונית זו ומצדיקה הרחקתו מישראל כבר עתה. לא נטען כי קיימת עילה כזו נכון לעת זו. לאור זאת, במאזן האינטרסים, נוטה הכף למתן צו המעכב את הרחקתו של המבקש מישראל בשלב זה."

מתוך בג"ץ 1905/03 עכל נ' שר הפנים: "עקרון טובת הילד הוכר זה מכבר כערך מרכזי בשיטתנו המשפטית, ועל חשיבותו אין צורך להכביר מילים. [...] אף בגיבוש החלטתו, הגוזרת את גורל מעמדו בישראל של הורה זר, מוטל על שר הפנים לשקול, בין היתר, את טובת ילדו של ההורה ואת השפעת ההחלטה על מצבו."

[illegible]

לשימוש הועדה הבוחנת:

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

חלק ראשון מבחן הסמכה מטלת כתיבה

ענה על שאלה אחת בלבד מבין השאלות שלפניך

שאלה מספר 1:

אביבה ומשה הם זוג נשוי המתגורר בחיפה כל חייהם, ולהם שני ילדים בגירים, ערן ועידו. עידו, הצעיר בין השניים, אובחן בגיל צעיר בתפקוד נמוך על הספקטרום האוטיסטי, ושני הוריו משמשים לו כאפוטרופסים לגוף ולרכוש מכוח צו שנתן בית המשפט לענייני משפחה בשנת 2010, עת הגיע עידו לגיל 18, וזאת מכח סעיף 33(א)(4) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962. עידו מתגורר עם אביבה ומשה. ערן, הבן הבכור, עובד כמהנדס מכוניות מצליח ומתגורר כעת בקנדה עם משפחתו.

מאיר, חבר של בני הזוג, סיפר להם שהחליט לנסח צוואה והמליץ להם על עורך דין בקרבת מקום. בני הזוג התלבטו בסוגיה, ולאחר לבטים פנו לעורך דין לפני כשנתיים וניסחו צוואה הדדית. לפי הוראותיה, לאחר פטירתם יחולק הרכוש שברשותם חצי-חצי (50%, 50%) בין בניהם. ברשותם דירת מגורים, חשבון עובר ושב ושתי פוליסות ביטוח בעלות רכיב חסכון ופיצוי למוטבים. אין באמתחתם חסכוניות אחרים. לשם הבטחת קיום הצוואה הופקד עותק ממנה אצל רשם הירושות.

הטיפול השוטף בענייניו של עידו איננו פשוט, ובתקופה האחרונה חוששים בני הזוג מי יטפל בו לאחר לכתם. כיום הם משמשים לו כאפוטרופסים ודואגים לכל צרכיו הכלכליים והגופניים וחששם הוא מי ימונה כאפוטרופוס על עידו לאחר לכתם. בני הזוג מעוניינים שערן יהיה אפוטרופוס על אחיו, והם פונים אליכם לייעוץ.

אנא נסחו עבורם חוות דעת שבמסגרתה תנחו אותם כיצד אפשר לפעול. שימו לב: בכתיבת תשובתכם עליכם להסתמך אך ורק על הוראות החוק המצורפות ועל הידע המושגי שלכם במשפטים.

להלן הוראות חקיקה לעיונכם מתוך חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, לחוק הירושה, התשכ"ה-1965:

34. (א) יכול להתמנות אפוטרופוס אחד מאלה:

(1) יחיד;

(2) תאגיד;

(3) האפוטרופוס הכללי;

(4) ועדת אפוטרופסות לנפגעי השואה לגבי נפגעי השואה שהרכבה:

(1) נציג משרד הבריאות;

(2) נציג גוף המטפל בענייני נפגעי השואה.

מינה בית המשפט תאגיד להיות אפוטרופוס, רשאי הוא לקבוע יחיד שיבצע את תפקידי האפוטרופוס מטעם התאגיד.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים הנדרשים לאישור של תאגידים ושל אפוטרופסים מקצועיים להתמנות אפוטרופסים, לרבות לעניין תנאי כשירותם והכשרה וכן לעניין מספר מרבי

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

של אנשים שיש להם אותו אפטרופוס; לעניין זה, "אפטרופוס מקצועי" – מי שמונה אפטרופוס לשלושה אנשים לפחות שאינם קרוביו.

35. (א) בית המשפט ימנה לאפטרופוס מי שנראה לו בנסיבות הענין מתאים ביותר לטובת האדם, תוך התחשבות ברצונו.

(ב) במינוי אפטרופוס לקטין לפי סעיף 33(א)(1) ייתן בית המשפט עדיפות לאדם מתאים שהוא בן משפחתו של הקטין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות הענין יהיה זה לטובת הקטין למנות לו אפטרופוס שאינו בן משפחתו; בסעיף קטן זה, "בן משפחה" – אח, אחות, הורה של הורה, אח או אחות של הורה, בן זוג או בת זוג של הורה.

37. לא יתמנה אפטרופוס אלא מי שהביע לבית המשפט את הסכמתו לכך.

46. הטיל בית המשפט תפקידי אפטרופסות על שני אפטרופסים או יותר במשותף, יחולו ההוראות הבאות זולת אם הורה בית המשפט אחרת:

(1) האפטרופסים חייבים לפעול תוך הסכמה; בענין שדעותיהם חלוקות, יפעלו כפי שיחליט בית המשפט;

(2) פעולה של אחד או של אחדים מן האפטרופסים טעונה הסכמת האחרים או אישור בית המשפט, מראש או למפרע;

(3) בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מהאפטרופסים לפעול על דעת עצמו;

(4) האפטרופסים אחראים לאדם יחד ולחוד;

(5) נתפנה מקומו של אחד מן האפטרופסים או שחדל לפעול, זמנית או לצמיתות, חייבים האחרים להודיע על כך מיד לבית המשפט, והם חייבים ומוסמכים להמשיך בתפקידיהם כל עוד לא קבע בית המשפט אחרת.

63. (א) בהתפטרותו ובפיטוריו של האפטרופוס ובפקיעת האפטרופסות חייב האפטרופוס – ובמותו חייבים יורשיו – למסור לאדם שמונה לו אפטרופוס או למי שקבע בית המשפט את נכסי האדם שמונה לו אפטרופוס הנמצאים בידו או בפיקוחו, ואת המסמכים הנוגעים לנכסים אלה.

64. א. (א) אפטרופוס של אדם שהוא קרובו, לרבות אפטרופוס למעשה כמשמעותו בסעיף 67, רשאי לציין בצוואתו את שמו של יחיד או תאגיד שהוא מבקש כי ימונה לבנו או לקרובו כאפטרופוס לאחר מותו.

78. הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לבית המשפט יהיו של בית המשפט לעניני משפחה, בכפוף להוראות סעיף 79.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

תרגול מס' 2

מבחן הסמכה - חלק ראשון - מטלת כתיבה – קיץ 2018

ענה על שאלה אחת בלבד מבין השאלות שלפניך.

שאלה מספר 1:

ניסוח בקשה למעצר עד תום ההליכים

אתה עורך דין (סגן בכיר בפרקליטות מחוז תל אביב) שמנסח כתב אישום נגד ירון ויצמן לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. כתב האישום מייחס לנאשם שורה של עבירות, ובהן סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה בכוונה מחמירה והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. על פי כתב האישום, ביום 20.6.2018 הבחינה השוטרת רס"ר אסנת ישי (שתעיד במשפט) ברכב הנוסע בנתיבי איילון במהירות של 160 קמ"ש. ברכב נהג הנאשם, והשוטרת הורתה לו במערכת כריזה לעצור בצד. בתגובה לכך ניסה הנאשם להימלט, והחל מרדף ממושך של השוטרת אחר הנאשם ברחובות תל אביב, שבמהלכו הוסיף הנאשם לנהוג באופן פרוץ ואף פגע ברכבו בהולכת הרגל יוליה שם-טוב (שתעיד במשפט) ופצע אותה. רק לאחר מרדף של שעתיים הצליחה השוטרת לתפוס את הנאשם ולעוצרו (הנאשם עדיין עצור). חלקים רחבים מהמרדף תועדו במצלמות שונות המוצבות לאורך נתיבי איילון וברחבי העיר תל אביב.

נסח בקשה למעצרו של ירון עד תום ההליכים המשפטיים. עליך להשתמש אך ורק במקורות המשפטיים המובאים להלן ובידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. תשובתך מוגבלת לשני עמודים. עליך להוסיף פרטים עובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אל תרבה בכך מעבר למינימום הנדרש.

1. ס' 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו: 1996:

21. (א) הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט שבפניו הוגש כתב האישום לצוות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, ובכלל זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) בית המשפט סבור, על סמך חומר שהוגש לו, כי נתקיים אחד מאלה:

(א) קיים יסוד סביר לחשש ששחרור הנאשם או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי משפט, להתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת;

(ב) קיים יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור, או את בטחון המדינה;

(ג) [...]

(2) [...]

(ב) בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ולענין סעיף קטן (א)(1), לא יצווה בית המשפט כאמור, אלא אם כן נתקיימו גם אלה:

(1) לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה;

2. קטע מפסק דינו של ביהמ"ש העליון בש"פ 11/111 אלמוני נ' מדינת ישראל:

"מי שאינו חס על חיי אחרים ואף על חייו שלו תוך נסיונותיו להימלט מן הדין – מתקיים בעניינו חשש סביר לכך שאי-מעצרו עד תום ההליכים יביא להתחמקותו מהליכי שפיטה".

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

3. קטע מפסק דינו של ביהמ"ש העליון בש"פ 22/222 פלוני נ' מדינת ישראל:

"רק במקרים נדירים יורה בית משפט על מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה. הדברים מתייחסים למקרים שבהם קיים חשש אמיתי לציבור מפני מסוכנותו של הנאשם. במקרה דנן, נמשכה הימלטותו של העורר מהמשטרה, תוך נהיגה פרועה על הכביש, דקות ספורות בלבד, בטרם עצר מיוזמתו בצד הדרך. אילו הייתה ההימלטות מהשוטרים – תוך נהיגה פרועה – נמשכת זמן רב, ניתן היה לקבוע כי מסוכנותו של העורר מצדיקה מעצר עד תום ההליכים בעילה של סיכון בטחון הציבור. ואולם בנסיבות המקרה דנן ניתן לראות בהימלטות הקצרה מעידה 'חד פעמית' של העורר, אשר החשש להישנותה אינו נראה קרוב".

לשימוש הועדה הבוחנת:

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

שאלה מספר 2:

ניסוח בקשה לפטור מאגרה

"שלום! שמי טליה אדלר, ואני גרה בתל אביב עם הבן שלי שמוליק, שהוא בן שמונה (אני המפרנסת היחידה – אין אבא בתמונה). אני לא עובדת, ואנחנו מתקיימים אך ורק על דמי ביטוח לאומי בסך 3,200 ש"ח לחודש (פחות משכר מינימום!). עם ההורים שלי אני בכלל לא בקשר. עד לפני שנה היה לי בן זוג עשיר לאללה (אולי שמעת עליו – אורי זיגמן, הבעלים של הרשת המצליחה 'קפה ומאפה ישר מהאופה!'), אבל בחיים לא הסכמתי שהוא יסייע לי כלכלית אפילו בשקל אחד. אפילו לקפה אצלו ברשת בחיים לא נתתי לו להזמין אותי!

"אז למה אני פונה אליך היום? הסיפור מתחיל בתאריך 3.3.2019. באותו בוקר קיבלתי דואר אלקטרוני מחברת 'היכריות בצ"ק בע"מ' (זאת חברה די מוכרת... המשרדים שלה ממוקמים בתל אביב, לא רחוק מהבית שלי) שבו היה כתוב: 'פרסומת! להיכריות עם אקדמאים איכותיים – עכשיו בחצי מחיר – לחצו כאן!' באותו בוקר הייתי קצת עצובה כי נזכרתי באורי, ולכן המייל הזה עצבן אותי במיוחד. לכן כתבתי להם מיד בכעס בחזרה שהם חוצפנים, כי בחיים לא הסכמתי לקבל מהם פרסומות. תוך שעה קיבלתי מהם מייל מנומס שבו הם הודו שבאמת אף פעם לא הסכמתי לקבל מהם פרסומות והתנצלו על זה שהם שלחו לי פרסומת.

"וואז – לא תאמין מה קרה: בשלושת הימים שלאחר מכן קיבלתי מהם למייל עוד 62 (!!!) פרסומות (כמובן שכל הפרסומות וגם התכתובת שמורות אצלי במייל). ראית פעם זלזול כזה? אז עכשיו אני רוצה לתבוע מהם 62 אלף ש"ח. הבעיה היא שבמצבי הכלכלי ממש אין לי כסף פנוי לבזבז בשביל התביעה הזאת, וממש אשמח אם תוכל לטפל בשבילי בתיק הזה פרו-בונו. אפילו 1,550 ש"ח לאגרת בית משפט אין לי (2.5% מגובה הסכום הנתבע), גם לא בתשלומים".

אתה עורך הדין ישראל ישראלי, והסכמת לטפל בתיק פרו-בונו. נסח עבור טליה בקשה לפטור מאגרה, שתוגש בד בבד עם התובענה בעניין (את התובענה עצמה אין לנסח). עליך להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים, ועל בקשתך להפנות אליהם וליישם, ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. תשובתך מוגבלת לשני עמודים. עליך להוסיף פרטים עובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אל תרבה בכך מעבר למינימום הנדרש.

תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007:

14(ג) הוגשה בקשה לפטור מתשלום אגרה וראה בית משפט שאין ביכולתו של המבקש לשלם את האגרה, ונראה לבית המשפט שההליך מגלה עילה, רשאי בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום האגרה, כולה או חלקה.

חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982:

30א(ב) לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת.

30א(1) שוגר דבר פרסומת ביוזעין בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי בית המשפט לפסוק בשל הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים בשל כל דבר פרסומת שקיבל הנמען בניגוד להוראות סעיף זה.

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

קטע מפסק דינו החדש של בית המשפט העליון – ע"א 11/111 פלוניס נ' אלמונים :

"ראשית, על המבקש פטור מאגרה להוכיח שאין ביכולתו לשלמה – דהיינו שתשלום האגרה יבוא על חשבון צורכי יסוד שלו או של בני משפחתו הסמוכים על שולחנו. בית המשפט יתחשב ביכולתו הכלכלית האישית של המבקש בלבד, אלא אם כן הוא סמוך על שולחנם של הוריו או של בן זוגו. [...] במסגרת התנאי של הוכחת עילת התביעה, על מבקש הפטור מאגרה להראות, בין השאר, כי סכום תביעתו אינו מופרז. בענייננו, מעבר לכך שהובאו רק ראיות קלושות לעניין הוכחת עילת התביעה עצמה – הרי שגם סכום התביעה גבוה משמעותית מן הסכומים שנוהגים בתי המשפט לפסוק בתביעות מסוג זה, כך שיהא למערערים קושי ניכר להצדיקו. בנסיבות אלה לא שוכנעתי כי יש הצדקה לפטור מאגרה."

קטע מפסק דינו החדש של בית המשפט העליון – ע"א 22/222 כהן נ' לוי :

"בקביעת סכום הפיצוי שומה על בית המשפט להביא בחשבון את היקף ההפרה. בנסיבות המקרה מדובר ב-16 הודעות אלקטרוניות. מדובר במספר מועט, בהתחשב בעובדה כי התביעה מתייחסת לתקופה במנעד של ארבע שנים. מתוך ראייה כי הרף העליון שהציב המחוקק בסכום פיצוי של 1,000 ₪ היא נקודת מוצא, שממנה ניתן להפחית במקרים המתאימים, לא שוכנעתי כי קיימת הצדקה בפסיקת הפיצוי בשיעור המירבי הקבוע בחוק, ואני סבור כי סכום פיצוי בסך של 700 ₪ לכל אחת מההפרות הוא הולם בנסיבות העניין, ובסך הכל עבור 16 הודעות אלקטרוניות פיצוי בסך של 11,200 ₪."

This image shows a single page of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There are no vertical margin lines or other markings on the page.

לשימוש הועדה הבוחנת:

מבחן הסמכה - חלק ראשון - מטלת כתיבה – חורף 2018

ענה על שאלה אחת בלבד מבין השאלות שלפניך.

שאלה מספר 1:

ניסוח חוות דעת משפטית

לעורך הדין הנכבד שלום רב,

באפריל 2018 פרסמתי בבלוג שלי מכתב אישי מביך שכתבה לי השחקנית מיכל זומר. רגע, בעצם שכחתי להציג את עצמי: שמי יואב, אני בן 22, ויש לי בלוג רכילות (העסק הראשון שלי! פתחתי אותו בדיוק לפני שנה, בדצמבר 2017). במהלך השנה הזו, מי שהיה עורך הדין שלי עבר תמיד מראש על כל התכנים שרציתי לפרסם בבלוג, ואישר או פסל אותם לפרסום מכל מיני סיבות משפטיות. זאת הייתה לגמרי האחריות שלו ואני לא התערבתי בהחלטות שלו בכלל. אבל לפני פרסום המכתב של מיכל הייתה לנו שיחת טלפון שהלכה ככה:

אני: "מגיע לה! היא מסננת אותי כבר חודש, אז אני רוצה להחזיר לה. גם כתבתי לה בוטסאפ שאני אפגע בה והיא עוד תצטער על זה". **עורך הדין:** "שלא תעז לפרסם את המכתב הזה! אם תפרסם אותו בלי לקבל רשות ממיכל, היא תתבע אותך בתביעה אזרחית לפי חוק הגנת הפרטיות, והיא תנצח בגדול, כי בתי המשפט פוסקים בקלות 50 אלף ש"ח ללא הוכחת נזק. תצטרך לשלם לה 50 אלף ש"ח, וזה סכום שיכניס אותך לחובות". **אני:** "נגיד. לא באמת הבנתי את העניין המשפטי, אבל אתה תותח, אז אני בטוח שתצליח להוציא אותי לגמרי מכל תסבוכת משפטית!"

בהמשך מיכל באמת תבעה אותי לפי חוק הגנת הפרטיות ונאלצתי לשלם לה 100 אלף ש"ח, כי מתברר שאם התובע מצליח להוכיח כוונה לפגוע, בית המשפט פוסק כפל פיצוי! ועכשיו לא רק שאני בחובות, אלא גם תלוי נגדי הליך פלילי – כי מתברר שלפי החוק, פגיעה בפרטיות היא גם עבירה פלילית (אם כי באופן סטטיסטי, הגשת קובלנה פלילית לפי החוק הזה היא עניין נדיר לאללה!) אז עכשיו אני מעוניין לתבוע את מי שהיה עורך הדין שלי, כי לדעתי הוא לא הזהיר אותי באופן רציני מספיק בנוגע לסיכון שנטלתי על עצמי.

נסח חוות דעת משפטית בעניינו של יואב: תחילה פרט את עובדות המקרה הרלוונטיות, ולאחר מכן בצע את הניתוח המשפטי. עליך להתבסס אך ורק על הקטע מתוך פסק הדין המובא להלן ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי פסק הדין המצורף משקף את המצב המשפטי העדכני. כמו כן הנח כי כל האמירות לעיל הנוגעות לחוק הגנת הפרטיות הן מדויקות. תשובתך מוגבלת לשני עמודים.

קטע מפסק דינו החדש של בית המשפט העליון – ע"א 11/111 פלוני נ' אלמוני:

"כאשר עסקינן בלקוח שבחר ליטול סיכונים בניגוד להמלצתו המקצועית של עורך דינו, קיומה של חובת הזהרה מוגברת תטיל על עורך הדין את החובה לעגן את אזהרותיו בכתב – כלומר לערוך מסמך על כך שלמרות אזהרותיו ועצתו לפעול באופן מסוים, לקוחו בחר לפעול בדרך אחרת, והוא מודע לסיכונים ולהשלכות האפשריות של החלטתו – ולהחתים את הלקוח על מסמך זה. כדי להגיע למסקנה לגבי היקף חובת הזהרה הדרוש, אמות המידה שיש לבחון הן מיהות הלקוח ומעורבותו, תוחלת התממשות הסיכון והיקף הבהרת הסיכון ללקוח.

"נפנה לבחינת המקרה דנן. ראשית, אנשי המעוררת הם עתירי ניסיון בשכירת נכסים ובעלי ידע כלכלי-עסקי רב. נוסף על כך, הם נהגו לנהל בעצמם את חלק הארי של המגעים מול החברה, כך שאין ספק כי מעורבותם השוטפת בסוגיות המשפטיות הייתה רבה, וכי מעולם לא נטו 'להפקיר את גורלם' בידי עורך הדין בכל הנוגע לצדדים המשפטיים של העסק. גם מעורבותם במגעי הפשרה – הסוגיה המשפטית מושא דיון זה – הייתה רבה. לכן, על פי אמת מידה זו, חובת הזהרה של

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

עורך הדין היא מוחלשת. שנית, בנסיבות המקרה דנן נטל על עצמו הלקוח סיכון משמעותי ביותר עבורו, בעל עלויות אפשריות של כ-2.5 מיליון שקלים. עם זאת, הסיכוי כי סיכון זה אכן יתממש היה קלוש ביותר, ולכן חובת האזהרה של עורך הדין היא מוחלשת גם על פי אמת מידה זו. שלישית, במקרה דנן אזהרותיו המילוליות של עורך הדין – גם אם לא הקיפו את מלוא הסוגיה המשפטית – הבהירו באופן מספק את השלכותיה האפשריות המרכזיות. לפיכך חובת האזהרה של עורך הדין היא מוחלשת גם על פי אמת המידה השלישית.

"אשר על כן, מסקנתנו היא כי בנסיבות עניין זה הייתה חובת האזהרה של עורך הדין מוחלשת, ומשכך לא נדרש ממנו לעשות מעשה נוסף פרט לאזהרה מילולית".

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

תרגול מס' 3

מבחן הסמכה – חלק ראשון – מטלת כתיבה – חורף 2017

שאלה מספר 2:

ניסוח כתב תביעה בדיון מהיר

" שלום! שמי שרית להב, בת 30 מבאר שבע. אני טבעונית מאז גיל 23, וכיום כמעט כל חבריי הם טבעוניים. עבורנו הטבעונות היא דרך חיים, ואנו לא רואים בעיון יפה אנשים שאוכלים מוצרים מן החי וממעטים לחבור אליהם.

ביום 1.12.2017 העלה עופר שטיין, שכן שלי, פוסט לדף הפייסבוק שלו שבו כתב: 'היום שרית להב הנהדרת ואני נפגשנו, ואכלנו ביחד סטייק אנטרקוט גדול. היה כיף!'. אני הייתי בטיול באיטליה באותו הזמן, ככה שגיליתי על הפוסט הזה כעבור שבוע, כשחזרתי לארץ. בינתיים הפוסט נחשף להרבה מהחברים שלי, וביום שחזרתי גם גיליתי שרבים מהם שלחו לי הודעות שכללו את הביטויים: 'צבועה!' 'שרלטנית!' 'אין לתאר כמה אני מאוכזבת ממך!' וביטויים דומים נוספים.

ממש הזדעזעתי. לא נגעתי בבשר כבר 7 שנים. אמנם אין לי ספק שעופר לא התכוון לפגוע בי (הוא הסיר את הפוסט מיד כשביקשתי ממנו, התנצל באריכות והסביר שזאת סתם הייתה אמורה להיות בדיחה), אבל בכל זאת, אני רוצה לבקש ממך שתנסח בשבילי תביעת לשון הרע נגד עופר, על סך 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק."

אתה עורך דינה של שרית. נסח עבורה תביעה אזרחית מתאימה בהתאם לבקשתה ממך, אין צורך לנסח את החלק השני של כתב התביעה (תמצית הטענות). עליך ולהסתמך אך ורק על המקורות המשפטיים המצורפים להלן ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב במשפטי העדכני. תשובתך מוגבלת לשני עמודים. עליך להוסיף פרטים עובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של התביעה (כגון: מספרי ת"ז של הצדדים וכיוצא"ב), אולם אל תרבה בכך מעבר למינימום הנדרש.

א. חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965:

1. לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
2. (א) פרסום, לעניין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות :
(1) אם הייתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע ;
- 7א. (ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.

ב. תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018, פרק י"ב: דיון מהיר

78. (א) פרק זה יחול על תביעה, באחד ממקרים אלה :

- (1) תביעה שסכומה או שווי נושאה אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים, זולת כל אלה :
- (א) תביעה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית ;

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

צרופות לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר וגילוי מסמכים מוקדם

תקנה 79(א) בעל דין יצרף לכתב טענות בתובענה בדיון מהיר–

(1) תצהיר מטעמו ערוך לפי נוסח טופס 5 שבתוספת הראשונה לשם אימות העובדות שבכתב הטענות, וכן חוות דעת מומחה, אם נדרש; תצהיר בעל דין שלא צורף לכתב הטענות בעת הגשתו, לא יוגש, אלא ברשות בית המשפט; בעל דין רשאי לצרף תצהיר של אדם אחר, ובלבד שיפרט בתצהיר מטעמו מדוע העובדות שבכתב הטענות אינן בידעתו;

(2) רשימה של המסמכים הנוגעים לעניין הנדון, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו, ושאינו לאחר חקירה ודרישה; אם המסמך מצוי ברשותו, יצרף העתק שלו לכתב הטענות; אם המסמך אינו מצוי עוד ברשותו או בשליטתו, יפרט את הנסיבות הקשורות לכך.

ג. פסק דינו של בית המשפט העליון ע"א 11/111 פלוני נ' אלמוני:

“ המבחן ללשון הרע הוא האם יש בפרסום כדי לפגוע באדם בקרב החוג שעמו הוא נמנה, לפי המקובל והנהוג באותו חוג; והלשון רעה היא, אף אם החוג מצומצם הוא במספר חבריו, ואף אם אין בהם בדברים משום פגיעה כל שהיא בעיני רובו של הציבור. הפרסום, אם כוזב הוא, יהא בו משום לשון הרע, בהתחשב בנורמה החברתית המקובלת בחוגו של אותו אדם. ”

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

מבחן הסמכה - מטלות כתיבה בלבד - מועד מיוחד אפריל 2019

שאלה מספר 3

ניסוח תבענה לפסק דין הצהרתי לתיקון גיל

בתאריך 1.1.1923. נולדה בעיר וילנא שבליטא בלומה רוזנבאום. בגיל 15 ברחה בלומה מהבית, עלתה על אונייה ובתאריך 7.1.1938 ירדה בנמל יפו. בלומה נרשמה אצל פקיד אשר ציין כי היא בת 15 ואינה מלווה בהורים. בחודש ינואר 1940 התחתנה בלומה עם יוסף כהן, ובתעודת הנישואים נכתב כי הכלה בת 17. בשנת 1948 קמה מדינת ישראל, ובלומה ויוסף נרשמו במרשם האוכלוסין. כשמילאו השניים את הטפסים, נוצר כתם דיו ליד תאריך הלידה של בלומה, אך היא לא ייחסה לכך חשיבות. רק כשקיבלה את תעודת הזהות גילתה כי תאריך הלידה הנקוב בו הוא 1.11.1923. בלומה חשבה שעליה לתקן זאת, אך לא התפנתה לכך. בשנת 2014 נפטרה, וגם בתעודת הפטירה נרשם התאריך השגוי.

בנה של בלומה, דן כהן, מבקש לתקן את תאריך הלידה. "התחלתי בתהליך הוצאת דרכון ליטאי, אבל הוא נתקע כי בליטא טוענים שבלומה כהן אינה בלומה רוזנבאום בגלל תאריך הלידה השונה. כל השנים אמא חשבה שזו טעות משעשעת, אבל עכשיו אני בבעיה רצינית! אני מוכן ויכול להעיד שתמיד חגגנו לה יום הולדת בינואר ואף פעם לא בנובמבר."

יש לנסח תובענה לבית המשפט שיורה לרשות האוכלוסין לתקן את הגיל של המנוחה, ולהגישה לערכאה המתאימה כך שלא תידחה מחמת היעדר סמכות. לרשות המסמכים הבאים: צילום העמוד המתייחס ללידת בלומה רוזנבאום ביום 1.1.1923 מתוך ספר הקהילה היהודית המצוי בארכיון הקהילה היהודית בוילנא; מסמך מארכיון הסוכנות היהודית המתעד את נוסעי האונייה שירדו בנמל יפו בתאריך 7.1.1938; תעודת נישואים של בלומה ויוסף; תעודת זהות של דן כהן (ובה שמות הוריו) ותעודת פטירה של בלומה כהן.

בתובענה יש להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. יש להניח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. במקרה שיש לתמוך את התובענה במסמכים יש לציין אותם, אך אין צורך לנסח את המסמכים עצמם. יש להוסיף פרטים עובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של התובענה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום הנדרש. התובענה מוגבלת לשני עמודים.

סעיף 3 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה:1965- "הרישום במרשם, כל העתק או תמצית ממנו וכן כל תעודה שניתנה לפי חוק זה יהיו ראיה לכאורה לנכונות פרטי הרישום" [...]

סעיף 1 לחוק קביעת גיל, התשכ"ד:1963- "הסמכות ליתן פסק דין הצהרתי בבקשה לקביעת גילו של אדם, תהיה בידי בית המשפט לענייני משפחה".

סעיף (6)(11) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה:1995- "בחוק זה, "ענייני משפחה" – אחת מאלה: ... (6) תובענה לפי חוקים אלה: ... (ד) חוק קביעת גיל, תשכ"ד:1963-

מתוך תקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020

134. בפרק זה, "הבקשה" – בקשה לקביעת גילו של אדם [...] או לשינויו.

- 135.** (א) הבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של מי שמבקשים את קביעת גילו; באין לו מקום מגורים בישראל, תוגש הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו.
- 136.** (א) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.
- 140.** (א) המבקש קביעת גילו יצרף לבקשתו תצהיר [...] וכן [...] (4) כל מסמך אחר שברשותו שניתן ללמוד ממנו מהו גילו;

מתוך תמ"ש 64010-12-14 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"האינטרס אשר עומד בבסיס הבקשה הינו קבלת דרכון זר ומשכך 'טובות ההנאה' אותה המבקשת ובני משפחתה יהיו זכאים לקבל כתוצאה מקבלת הבקשה/תובענה ה"נל אינן באות מתוך חשבון תקציב משלם המיסים הישראלי ואישור התעודה אף הוא איננו מצוי בתחום שיקול דעתן של הרשויות הישראליות".

ע"א 197/66 (חיפה) צלאבי נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"...אדם אינו חדל להיות כלול במונח הכללי של 'אדם' לאחר מותו ואם במותו מתהווים שינויים משפטיים לגבי זכויותיו וחובותיו הרי אין בכך כדי להוציאו מגדר 'אדם' לכל דבר שנוגע לתיאורו ולו גם לאחר מותו. גילו של אדם מתייחס למצב שהיה קיים בחייו ואיננו רואה טעם לקבוע כי מצב זה ניתן לקביעה אך ורק בעוד האיש נידון בין החיים [...]. מלשון הסעיף 1 וכן מהוראות של הסעיפים הבאים אין כל ספק שכל אחד רשאי לבקש קביעת גילו הוא וגם של אדם אחר, ואין החוק מוגבל לבקשתו של האדם עצמו."

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

תרגול מס' 4

תרגיל ניסוח- תובענה מנהלית

עיריית חדרה פרסמה ביום 1.6.18 מכרז לסלילת כביש בתחום השיפוט שלה, ברחוב בן גוריון (מכרז 101/18). לצורך השתתפות במכרז נדרשה רכישת טופסי המכרז בעלות של 1,500 ₪. בהתאם לתנאי המכרז ניתן היה להגיש הצעות עד ליום 1.12.18. לאחר סיום קבלנים באתר ניגשו כמה קבלנים למכרז, ובהם יסמין כהן. לצורך הגשת ההצעה שכרה יסמין על חשבונה מומחים להערכת שווי ההצעה, עלות החומרים, עלות העבודה וכו' בסכום של 150,000 ₪. יסמין הגישה הצעתה להשתתפות במכרז ביום 31.11.18.

תוצאות המכרז פורסמו כעבור כמה ימים, ונודע כי בנימין אדרי זכה במכרז (החלטת וועדת המכרזים פורסמה ביום 31.1.19). בעקבות ההכרזה עליו כזוכה, החל בנימין בביצוע העבודות נשוא המכרז.

ביום 1.4.19 פרסם מבקר העירייה דו"ח חמור ביותר על התנהלות העירייה. בין השאר נחשף בדו"ח זה, מסמך פנימי המעיד כי בנימין זכה במכרז למרות שהצעתו הייתה יקרה יותר מהצעתה של התובעת, רק בשל קרבתו המשפחתית ליו"ר וועדת מכרזים של העירייה.

יסמין פונה אלייך ליעוץ משפטי ואומרת כי היא מעוניינת בפיצוי כספי בשל הנזק שנגרם לה ושתנקוט עבודה את ההליך המתאים. עליך להתבסס אך ורק על המקורות המשפטיים המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי מקורות אלה משקפים את המצב המשפטי העדכני. תשובתך מוגבלת לשני עמודים

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 התוספת הראשונה

5. מכרזים – עניני מכרזים של גוף או רשות המנויים בסעיף 2 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ועניני מכרזים של רשות מקומית, שעניינם התקשרות בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, וכן מכרזים שעניינם מתן רישיון או זיכיון לפי דין.

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 התוספת השלישית

1. תובענה לפיצויים שעילתה במכרז, כאמור בפסקה 5 לתוספת הראשונה.

מתוך ספרה של דפנה ברק-ארוז עמוד 38 סעיף ד':

פסק הדין המפורסם של השופט ברנזון בבג"צ 74/101,102 **בינוי ופיתוח בנגב בע"מ נ' שר הביטחון ואח'**, שהכיר באפשרות שבג"צ יפסוק פיצויים, נועד להתמודד עם הבעיה של נזק שאינו ניתן לתיקון. גם מקרה זה נסב על מכרז. העתירה הוגשה על-ידי חברות בנייה, שזכו במכרז לבצע עבודות סלילה. על אף זכייתן, הוחלט שלא להתקשר עמן בחוזה, לאחר שהתבררה האפשרות של ביצוע עצמי (באמצעות מע"צ). השופט ברנזון הכיר בצדקתה של ההחלטה המנהלית, שלא למסור את העבודה לעותרות בנסיבות החדשות שנוצרו. עם זאת, דעתו לא הייתה נוחה מן הפגיעה בעותרות. הוא החליט להתעמת עם השאלה: האם בג"צ יכול לפסוק להן פיצויים השופט ברנזון ראה בשאלה זו בעיה של סמכות. לגבי דידו הייתה השאלה: האם בג"צ מוסמך לפסוק פיצויים? בנוסף לסעדים האחרים שהוכרו בעבר כמצויים בתחום סמכותו. בהתאם לכך, בחן פסק הדין את השאלה באספקלריה של סעיף החוק שבו מעוגנת סמכות השיפוט של בג"צ - סעיף 7 לחוק בתי-המשפט, תשי"ז-1957, שהיה לסעיף 15 לחוק יסוד: השפיטה. דעתו של השופט ברנזון הייתה, כי הסעיף מלמד כי "אין כל הגבלה, על הסעדים שבית משפט זה יכול להושיט לאזרח הנפגע על-ידי מעשה או מחדל של רשות ממלכתית או ציבורית, כל תרופה וכל סעד, שיישרו בעיני בית משפט זה והנראים לו כדרושים לעשיית צדק הם בהישג ידו". בהמשך הדברים מובהר, כי סמכותו הרחבה של בג"צ יכולה לשמש בסיס גם לפסיקת פיצויים מחוץ למסגרות המשפטיות המוכרות.

בג"צ 74/101,102 בינוי ופיתוח בנגב בע"מ נ' שר הביטחון ואח':

ברוב המכריע של המקרים המגיעים כדין לבית משפט זה, לא מתעוררת כלל שאלה של אחריות לפי דיני החוזים או לפי דיני הנזיקין. אף על פי כן עשוי האזרח להיפגע ולסבול נזק כתוצאה מפעולה בלתי-כשרה או בלתי נאותה או מהימנעות מפעולה שלא כדין או מאיחור בלתי-סביר ובלתי מוצדק בעשיית הפעולה, ומן הצדק שגם במקרים אלה תישא הרשות באחריות כדי לפצות על הפגיעה או הנזק שנגרם. בכך נתקרב לאחריות מנהלית כללית של הממשל, ובמקרה של נזק הנגרם עקב התנהגות שלא כשורה, לא הפרט הניזוק יישא בו, כי אם הגוף אשר בשמו, למענו או מטעמו הוא נגרם.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

תרגיל בקשה למחיקה על הסף - מועד דצמבר 18

ב- 4.1.2021 הגישה רונית כץ תביעה אזרחי נגד שכנתה לשעבר, עירית שגב (ת"א 1525-1-21) הוגש לבית משפט השלום בתל אביב). בכתב התביעה, שהתבסס כולו על חוק האיסור לשון הרע, תוארו שלושה מקרים.

המקרה הראשון תואר כך :

"ב- 6.8.2015 חילקה הנתבעת העתקים של פרוטוקול דיון משפטי שלם לדיירי הבניין המשותף שבו התגוררו התובעת והנתבעת באותה עת. פרוטוקול זה תיעד דיון הוכחות משפטי שבמהלכו הטיח אחד העדים בתובעת כי נטלה שוחד וכי שיבשה חקירת משטרה. חלוקה זו של העתקי הפרוטוקול השפילה את התובעת בעיני דיירי הבניין ". לכך צירפה רונית כנספח את פרוטוקול הדיון האמור.

המקרה השני תואר כך :

"ב- 3.12.2017 חילקה הנתבעת לכל הדיירים מכתב שכתבה (להלן: 'המכתב'). המכתב הכיל גידופים שונים לגבי התובעת, והשפיל אותה בעיני הדיירים. המכתב אינו מצוי ברשותה של התובעת, מכיוון שבתחילת שנת 2018 נשרף הבית המשותף, וכל עותקיו של המכתב הושמדו".

המקרה השלישי תואר כך : "ב- 14.7.2018 התקשרה הנתבעת אל התובעת, ובשיחת טלפון ביניהן כינתה אותה 'חולת נפש כפייתית' ו'רוצחת'".

עירית פונה אליך ומבקשת ממך להגיש עבודה לבית המשפט בקשה למחיקת כתב התביעה על הסף. עליך להתבסס אך ורק על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי המקורות המצורפים משקפים את המצב המשפטי העדכני. כמו כן הנח כי בכתב התביעה לא הופיעו עובדות רלוונטיות נוספות בנוגע לשלושת המקרים המתוארים מעבר לתכנים שפורטו לעיל. תשובתך מוגבלת לשני עמודים.

תקנה 41(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 :

41(א) בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד מנימוקים אלה : (1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה ;

סעיפים 1(1), 2 ו- 13(10) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 :

1. לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול-

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם ;

2. (א) פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות :

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע ;

13. לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי -

(10) העתק או תמצית נכונה והגנת ממרשם המתנהל על פי חיקוק רו ממסמך אחר הפתוחים על פי חיקוק לעיון כל דורש.

קטע מפסק דינו החדש של בית המשפט העליון – ע"א 11/111 פלוני נ' אלמוני:

"כידוע, לא ייתן בית המשפט לתובע פסק דין על סמך עילה שונה מזו שנטענה בכתב התביעה, אלא אם גילה הנתבע, בפירוש או מכללא, את הסכמתו לכך. כאשר מדובר בהוצאת דיבה, המילים (או המעשה, לפי העניין) מהוות את הבסיס העיקרי להקמת העילה ובלעדיהן אין. על כן, אין התובע על פי חוק איסור לשון הרע יכול להסתפק בטענה שהנתבע הוציא דיבתו, ועליו לציין בכתב תביעתו את פירוט המילים המדויקות, בכתב או בעל פה, בהן השתמש התובע, ואשר מולידות לטענתו את עילת התביעה"

קטע מפסק דינו החדש של בית המשפט העליון – ע"א 22/222 פלונית נ' אלמוני:

"אין חולק כי העתק פרוטוקול דיון משפטי מהווה העתק מ'מרשם המתנהל על פי חיקוק או ממסמך הפתוחים על פי חיקוק לעיון כל דורש'. משכך, ס' 13(10) לחוק איסור לשון הרע נותן בידי אדם זכות לפרסם דברים שנכללו בפרוטוקול דיון משפטי, ובלבד שהדיווח עליהם יהא נכון והוגן. בענייננו, התובע אינו טוען כי הנתבע פרסם דברים מעבר למה שאמר בפרוטוקול; גם לטענת התובע עצמו הובאו הדברים כמות שהם, בלא שהוצאו מהקשרם ובלא שהוספו עליהם דברים מעבר לנאמר בפרוטוקול. לכן, בשים לב לנסיבות אלה, יש לראותם כחוסים תחת הגנת ס' 13(10) לחוק".

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

לשימוש הועדה הבוחנת:

תרגול מס' 5

מבחן הסמכה – חלק ראשון – מטלת כתיבה – קיץ 2018

שאלה מספר 2:

ניסוח בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ (במעמד צד אחד)

רייצ'ל סלומון עלתה באפריל 2020 מארה"ב לישראל במטרה להשתקע בה ולמצוא עבודה. ב-1 ביוני 2020 חתמה רייצ'ל על הסכם שכירות לדירה בת 5 חדרים ברחוב סוקולוב 32 בתל-אביב, שאלה נכנסה כבר באותו יום, בשכר חודשי של 8,000 ₪. ההסכם נחתם לתקופה של שנה, ואולם רייצ'ל מעולם לא שילמה את שכר הדירה המוסכם לאיילת צור, בעלת הדירה.

במהלך 10 החודשים האחרונים שלחה איילת לרייצ'ל 5 מכתבים בדואר רשום, שבהם דרשה ממנה לשלם את שכר הדירה ואף התריעה כי אם לא יועבר אליה התשלום תיאלץ לפנות לערכאות. רייצ'ל אומנם אספה את כל המכתבים מסניף הדואר, אך מעולם לא הגיבה עליהם. לבסוף, ב-21 באפריל 2021 הגישה איילת תביעה כספית על סך 80,000 ₪ נגד רייצ'ל בבית משפט השלום בתל אביב-יפו (תיק מס' 123-04-21).

ב-23 באפריל 2021, פגשה איילת במקרה את אלון כהן, ידיד של רייצ'ל. אלון סיפר לאיילת שרייצ'ל, חרף כל מאמציה, לא הצליחה למצוא עבודה מאז שהגיעה לארץ. כמו כן הראה אלון לאיילת הודעת טקסט שקיבל מרייצ'ל באותו יום, שבה נכתב כך:

"איילת לעולם לא תקבל ממני כסף. אם אצטרך לשלם לה, פשוט אעזוב מיד את ישראל, ולעולם לא אשוב. כל המשפחה שלי כבר ממילא רוצה שאחזור לארה"ב!"

אתה עורך דינה של איילת, המבקשת ממך להגיש לבית המשפט, במסגרת התובענה העיקרית, בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד נגד רייצ'ל. לצורך ניסוח הבקשה עליך להסתמך אך ורק על הסעיפים הבאים מתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, ועל הידע המושגי שלך המשפטיים. תשובתך מוגבלת לשני עמודים. עליך להוסיף עובדותיים הנדרשים לניסוח תקין של הבקשה, אולם אל תרבה בכך מעבר למינימום הנדרש.

95. (א) בקשה לסעד זמני תוגש בכתב ובכפוף לפרק זה.

(ב) הוגשה בקשה למתן סעד זמני במסגרת תביעה, רשאי בית המשפט לתת את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות לכאורה בקיומה של עילת תביעה, בקיום התנאים למתן הסעד כאמור בפרק זה ובנחיצות הסעד הזמני לצורך הגשמת המטרה.

(ד) בהחלטתו אם לתת סעד זמני וכן בקביעת סוג הסעד, היקפו ותנאיו, ישקול בית המשפט, בין השאר, את השיקולים האלה:

(1) הנזק שעלול להיגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שעלול להיגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק העלול להיגרם לאדם אחר או לעניין ציבורי;

(2) אם אין סעד אחר שפגיעתו במשיב קלה יותר, המשיג את התכלית שלשמה נועד הסעד הזמני;

(3) תום לבם של בעלי הדין, הן בקשר לגוף העניין והן בקשר להגשת התביעה ובקשת הסעד הזמני, והאם המבקש לא השתהה יתר על המידה בנסיבות העניין בהגשת כתב התביעה או בהגשת הבקשה לסעד הזמני.

96. (א) סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני בכמה ערובות; הסעד הזמני ייכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

97. (א) בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט הנתונות לו לפי פרק ח', הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.

125. בבקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ יציין המבקש גם את שמו ואת שם משפחתו של המשיב באותיות לטיניות, וכן מענו, מספר הזהות שלו ומספר הדרכון, ואם אלה אינם ידועים למבקש – פרטים אחרים שיש בהם, לדעת בית המשפט, כדי לזהותו; בית המשפט רשאי לדרוש פרטים נוספים כדי למנוע טעות בזיהוי.

[illegible]

לשימוש הועדה הבוחנת:

דצמבר 2019 שאלה מספר 1

תובענה לסעד הצהרתי

בפגישה עם לקוחה ששמה מטילדה בראון ביקשה הלקוחה כי תפעול בשמה לאכיפת הסכם להארכת שכירות. כך סיפרה הלקוחה: "אני גרה בקריית גת ומנהלת חנות ברחוב התבור 3 בבאר שבע.

החנות היא של אבי אברהמי, שאיתו חתמתי הסכם שכירות לשנה ביום 1.7.2020 כמו שאתה יכול לראות בהסכם, דמי השכירות הם 6,000 ש"ח. בהתחלה שילמתי מזומן כל חודש, אבל במאוס 21 אמר לי רואה החשבון שאני חייבת לשלם בהמחאות ולקבל קבלות. כשאמרתי את זה לאבי הוא השיב שאם אני רוצה קבלות אני צריכה לשלם את הפרש המע"מ – העלאה של 17% ! ברור שסירבתי. זה לא מה שהסכמנו! אחרי כמה ימים, בתאריך 25.3.2021, דיברנו בטלפון והוא הציע שעבור העלאת הסכום נאריך את ההסכם בשנתיים.

"לאחר התייעצות עם חברים הסכמתי למרות שהמשמעות הייתה שדמי השכירות עולים בניגוד להסכם שחתמנו. הסכמתי כי שווה לי הביטחון שהחנות שלי עד 30.6.2023 והשכירות לא תעלה. יומיים אחר כך מסרתי לאבי 27 המחאות – כל אחת 7,020 ₪. את ההמחאה של אוקטובר הוא פדה – רואה? הנה אישור מהבנק שהיא נפדתה ביום 1.4.2021. אחר כך ביקשתי ממנו בוואטסאפ לקבל הסכם מתוקן, אבל להפתעתי התגובה שלו הייתה שאני צריכה לפנות את החנות עד 30.6.2021 ולא חתמנו על משהו אחר. עניתי שאני לא מוכנה כי כבר הסכמנו שהשכירות תוארך עד 30.6.2023, וביקשתי שוב לקבל הסכם שכירות מתוקן בכתב, אבל מאז לא שמעתי ממנו. הטלפון שלי נשבר, אז הדפסתי את השיחה איתו כדי שתראה בעצמך שזה מה שהיה.

"אני צריכה שתלך בשבילי לבית משפט ותשיג לי פסק דין שמצהיר שההסכם שעשינו בעל פה תקף ואני יכולה לשכור את החנות עד 30.6.23 אפילו שלא חתמנו על זה. זו לא בעיה שלי שהוא מנסה לרמות את מס הכנסה!"

יש לנסח תובענה למתן סעד הצהרתי שיכריז על תוקפו של הסכם הארכת השכירות. בכתב התביעה יש להתבסס על המקורות המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. על התובענה להפנות אך ורק אל המקורות המצורפים וליישם. יש להניח כי הם משקפים את המצב המשפטי העדכני.

אין צורך לנסח את החלק השני של כתב התביעה (תמצית הטענות).

יש לציין את הפרטים העובדתיים הנדרשים לניסוח תקין של כתב התביעה, אולם אין להרבות בכך מעבר למינימום ההכרחי. במקרה שיש לתמוך את התובענה בנספחים או במסמכים אחרים יש לציין זאת, אך אין צורך לנסח את המסמכים עצמם. התובענה מוגבלת לשני עמודים.

מתוך חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 :

1. חוזה נכרת בדרך של הצעה וקיבול לפי הוראות פרק זה.
2. פנייתו של אדם לחברו היא בגדר הצעה, אם היא מעידה על גמירת דעתו של המציע לתקשר עם הניצע בחוזה והיא מסוימת כדי אפשרות לכרות את החוזה בקיבול ההצעה;
- 6(א). הקיבול יכול שיהיה במעשה לביצוע החוזה או בהתנהגות אחרת, אם דרכים אלה של קיבול משתמעות מן ההצעה;
39. בקיום של חיוב הנובע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.

מתוך חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 :

51(א) בית משפט שלום ידון באל: (3) תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין או בדבר חלוקתם או חלוקת השימוש בהם, לרבות תביעות הכרוכות בהן שעניינן חזקה או שימוש במיטלטליו, יהיה שוויו של

נושא התביעה אשר יהיה ; אך בית משפט שלום לא ידון בתביעות בדבר חכירה לדורות ובתביעות אחרות הנוגעות למקרקעין ;

מתוך תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

10. כתב תביעה יכול כלול בחלקו הראשון את הפרטים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן: (1) הערכאה השיפוטית שאליה מוגש כתב התביעה ; (2) שם התובע ומספר זהותו ; (3) שם עורך דינו של התובע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישונו ; (4) מען ופרטי התקשרות של התובע ועורך דינו ; (5) שם הנתבע, ומספר זהותו אם ניתן לבררו ; (6) מען ופרטי התקשרות של הנתבע – אם ניתן לבררו ; (7) אם מי מבעלי הדין הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – ציון עובדה זו, או אם מי מבעלי הדין הוא תאגיד – ציון עובדה זו ודרך התאגדותו ; (8) סוג התביעה ונושאה, לפי רשימה שמנהל בתי המשפט יורה ; (9) רשימת כל הסעדים המבוקשים ושווי נושא התובענה, למעט בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ובתובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים ; (10) סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה ; אם התובע פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות ; (11) דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין, בקשר למסכת עובדתית דומה שהתובע הוא צד לו או היה צד לו ; (13) הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי נוסח טופס 2 שבתוספת הראשונה אלא אם כן מדובר בהמצאה ישירות לעורך דין ;

טופס 2 :

הזמנה לדין

הואיל ו _____ הגיש כתב תביעה זה נגדך, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו, ובתביעה שעניינה רשלנות רפואית בתוך מאה ועשרים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה כאמור, ולגבי דיון במסלול מהיר – בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצאה לך הזמנה כאמור. לתשומת לבך, אם לא תגיש כתב הגנה אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

7. (א) תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים ואם היתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים ; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם.

ע"ע 11/11 רחל נ' לאה : "הצדדים היו חתומים על חוזה בכתב אותו האריכו מעת לעת. דרישת הכתב בחוק המקרקעין אין פירושה אסמכתא בכתב להארכת תקופת השכירות, כשהארכה כזו מתקיימת בהסכמה שבעל-פה בין הצדדים לפיה החוזה שבכתב ממשיך לחול על תנאיו".

רע"א 12/12 גד נ' בנימין : "תחושת ההגינות, המעוגנת בעקרון תום הלב בחוק החוזים, אינה מאפשרת להכיר בטענה שלא נכרת הסכם מחמת העדר הסכם כתוב במקרקעין, כאשר הטענה עולה בחוסר תום לב או בכוונת רמייה של הצד השני להסכם ואף אם כוונת הרמייה היא כלפי גורם שלישי."

[illegible]

לשימוש הועדה הבוחנת:

מועד מיוחד אפריל 2019 - שאלה מספר 1

ניסוח חוות דעת משפטית – שחרור מייצוג בהליך אזרחי

אנטון אודסקי, עורך דינו של יהושע כהן, מייצג אותו בתביעה כספית שהגישה נגדו אילנה בר-און בבית המשפט המחוזי בתל אביב (העניין כבר תלוי ועומד לפני בית המשפט). כעת אנחנו מצויים בחודש אפריל 2021.

בחצי שנה האחרונה יהושע אינו משלם לאנטון את שכר הטרחה המוסכם. במהלך תקופה זו התרה אנטון ביהושע חמש פעמים כי אם לא ישלם לו בהקדם את שכר הטרחה - יאלץ לחדול מייצוגו. יהושע התעלם מכל פניותיו של אנטון בנושא זה. לפני שבועיים קבע בית המשפט את שלב ההוכחות במשפטו של יהושע לחודשים ספטמבר-אוקטובר 2021, לשלושה ימי דיונים רציפים מדי שבוע, שבמהלכם יישמעו 48 עדים. לאנטון כבר קבועים במהלך חודשיים אלה דיוני הוכחות בשני תיקים במשרדו. לפני שבוע הסכים אנטון לקבל לטיפולו תיק גדול ומורכב נוסף, לאחר שכבר נקבעו בו דיוני הוכחות – גם הם במהלך חודשיים אלה. לפני שלושה ימים הודיע אנטון ליהושע כי הוא מפסיק את הטיפול בעניינו. עוד באותו יום העביר אנטון ליהושע את כל אלפי המסמכים המצויים במשרדו והנוגעים לעניינו של יהושע, והמליץ לו על שלושה עורכי דין שיסכימו לייצגו בתמורה לשכר טרחה זהה. בתגובה הכריז יהושע כי הוא מתנגד בתוקף להפסקת הייצוג.

נסח חוות דעת משפטית: האם ישחרר בית המשפט את אנטון מייצוגו של יהושע? תחילה פרט את עובדות המקרה הרלוונטיות, ולאחר מכן בצע את הניתוח המשפטי. עליך להתבסס אך ורק על המקורות המשפטיים המצורפים ועל הידע המושגי שלך במשפטים. הנח כי מקורות אלה משקפים את המצב המשפטי העדכני. תשובתך מוגבלת לשני עמודים.

כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986:

13. (א) קיבל עורך דין ענין לטיפולו, אינו רשאי להפסיק את הטיפול בו אלא אם נתגלעו חילוקי דעות בינו לבין לקוחו בנוגע לאופן הטיפול, או שנוצרה מניעה מבחינה חוקית או מבחינת האתיקה המקצועית, או בשל אי תשלום שכר טרחה והוצאות, או מחמת סיבה אחרת המצדיקה את הפסקת הטיפול.

(ב) החליט עורך דין להפסיק טיפול בענין לפני סיומו, יתן, ללא דיחוי, הודעה על כך ללקוחו, וחובה עליו, במידת האפשר, להפסיק את הטיפול באופן שלא יפגע בעניינו של לקוחו.

14. (א) לא ייצג עורך דין לקוח, לא יקבל על עצמו לייצגו ולא ימשיך בייצוגו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו [...] בשל עומס עבודה או בשל סיבה דומה אחרת.

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018:

172. בעל דין שמייצגו עורך דין רשאי לבטל את ייפוי הכוח של עורך דינו, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין; עורך דין רשאי להפסיק את הייצוג ברשות בית המשפט בלבד.

פסק דינו של בית המשפט העליון – ע"א 11/111 ראובן נ' ראובני:

"ככלל, נקודת המוצא לבקשת שחרור מייצוג בהליך אזרחי היא שאין לכפות על פרקליט להמשיך לייצג לקוח שאינו משלם לו את שכר טרחתו. לצד זאת, קיימים שני שיקולים שבגינם ייטה בית המשפט שלא לשחרר עורך דין מייצוג אף אם לא משולם לו שכר טרחה. שיקולים אלה מתקיימים בענייננו: ראשית, ההליך מצוי בשלב מתקדם, שבו מרבית העדים כבר נשמעו, ולכן שחרור מייצוג בשלב זה יקטע בהכרח לזמן מה רציפות הדיונים, ובכך תיפגם יעילות ההליך השיפוטי. שנית, עסקינן בהליך לא פשוט, מרובה עדים וראיות. בנסיבות אלה, יהא על בית המשפט להעניק למשיב פרק זמן ניכר טרם חידושם של הדיונים, עד שיהא ביכולתו של פרקליטו החדש להתמצא כדבעי בתיק. דחייה משמעותית זו תפגע באינטרסים של בעלי הדין היריבים. אי לכך הערעור נדחה, והמבקש אינו משוחרר מייצוג המשיב".

פסק דינו של בית המשפט העליון – ע"א 22/222 שמעון נ' שמעוני:

"אחת מהסיבות האפשריות המנויות בכלל 14 (א) לכללי לשכת עורכי הדין היא "בשל עומס עבודה". [...] המערערים טענו, כי בעת שניתנה החלטת בית המשפט המחוזי כי שמיעת ההוכחות תחל ביום 15.9.2009 וכי תיערכנה ישיבות שלושה ימים בכל שבוע, כבר היו קבועים להם דיונים בספטמבר 2009 בתיקים שונים שבהם הם מייצגים לקוחות אחרים. בעניין זה יש כמובן להבדיל בין מחויבויות שקדמו למועד שבו הוחלט על מועד וקצב השמיעה לבין מחויבויות מאוחרות למועד זה. [...] במקרה דנן הגענו לכלל מסקנה כי שגה בית המשפט המחוזי משלא נעתר לבקשתם של המערערים לשחררם מן הייצוג."

[illegible]

לשימוש הועדה הבוחנת: